

Pinnandag jul, Lomma

Bussören, Haverdal

Konstnär i kajak

Längs västkusten med paddel och penslar

Dagens paddling är spe-
ciell. Det är den 23
december, 14 grader
kallt och strömmen i
Lomma ut mot ett
något hindrat vatten ut. Det
snöar lätt men i söder spänns det
och solen ser ut att kunna bryta
igenom så småningom. När jag
med kajaken på axeln vandrar ut
över isen ser jag att vattenströ-
met är så lågt att isen ligger
stodigt på sandbotten. Längs
rör sig isen i takt med dynungen
och när det börjar knaka under
fötterna sätter jag mig i kajaken
och drar mig ut de sista meterna
med isdubbar. Så sjunker
kajaken igenom med ett krasch
och jag kan med paddeln dra mig
ut genom isserjan till fritt vatten.

Utånför sandrevlarna sitter
jag fast i ett norrut mot Björns
fir att snabbt få upp värmen. Is-
tar inte lång stund. Efter några
kilometer kan jag slå av på taket
och börja njuta av paddlingen.
Omgivningen, det kristallklara
grönskinnade vattnet, de vita
stränderna, fågellivet och all-
tså som gör vinterpaddling till
en så angenäm upplevelse.
Det är lätt att hålla värmen i
kajaken. Jag skulle klla mig
varmare om jag skulle pene-
nera. I dag har jag ett sportut-
ställ med långa ärmar och ben, en
ylletröja, en varm träningsve-
rall, flytröst och ytterst en stor

vinchut armarna med åttiofem
muddar i armarna. På fötterna
har jag strumpor och dykarboots i
wool. Skridskoskridskor och
paddelhandskar kompletterar
utrustningen. Någonstund kan
jag hålla mig lugn värmen med
normal paddelsträngning.

Den vardags utrustning
tillagen - kompass, sjökort, lopp-
kläder, nödfrakter, lina, varmt te
och smörgåsar - är för vinter-
turen kompletterad med isdubbar,
metallskod extrapaddel och en
räddningsflöjt. Vinterutrusten är en
frimitt, hjälpligt formad efter
lämplig kroppsd. Den bidrar i
väsentlig grad till att hålla tem-
peraturen hög utan kroppen - och
är ett suveränt sittunderlag vid
raster i land.

För säkerhets skull håller jag
mig på grunt vatten så att jag kan
promenera i land utan andra men
än strid stöthet och blöta kläder
om olyckan skulle vara framme.

De av lågvattnet blottade sand-
bankarna är ockuperade av
horder av vitkinnade gåsar. De
flöta lyfter när jag paddlar förbi
och flyger några cent, högljutt
tutande. Mindre lättskrända är
måsar och trutar som lugnt sitter
kvar. Några ejdrar njuter sig också
med att vakaamt följa mig med
blikken.

Utånför Björred ser vattnet
spegelblankt ut och jag upptäcker
att ett tjockt lager iskross dämpar

vågorna. Det fröser när kajaken
skär genom isserjan men det tycks
inte bromsa farten nämnvärt.

Men när jag vänder in mot Lom-
den får att pausa blir isserjan
tjockare och segare ju närmre
land jag kommer. Om ett par
timmar har den nog blivit fast is.
Jag överger planerna på picknick
i land såsom alltför omständlig
och dukar i stället upp medhavd
förring på firdäck.

Runt omkring fräser och
kurrar isen sprött i den lång-
samma dyningen. Ljudet växer i
tystraden och blandas med
fågellarnas samtal inne på isen.
Just så här måste Gustav Holst
ha tänkt sig när han skrev Neptu-
nus i Planetarviten - de klanger
som Vaughn-Williams senare
kom att använda som filmmusik i
"Scott mot Sydpolen" och i sin
Sinfonia Antarctica.

Isserjan och jag driver sakta
norrut med strömmen och jag
passar på att paddla runt "Karet"
som i lågvattnet ser ut som en
medeltida berg med tinnar och
torn. Det blir en större runda än
jag tänkt eftersom det ligger fast
is i en stor cirkel runt stenarna.

Sedan vänder jag söderut igen,
mot strömmen och den - som tur
är, svaga - sydliga vinden. En
blek vintersol har kommit fram.
Även om den lyser mer än den
värmer, känns det ändå bra att
hålla god fart rakt mot solen.

Stänkvattnet fryser till på fir-
och akterdäck. Ett par gånger får
jag, när tyngden av isen börjar
känns i kajakets rörelser, skjuta
av ett heltäckande isofodral med
paddeln. Med jämna mellanrum
måste också paddeln rivas. Isen
väver i klumpar strax ovanför
bladet, ungefär som stenar när
man stöper ljus.

Jag möter ett antal isflak som
kommer drivande med strömmen.
Några är stora nog för att kräva
viss försiktighet i navigeringen.
Ett meterstort flak kan ställa till
med rejala skador vid ett möte i 5
knop. Men det är aldrig någon
fara - flaken omges av blank-
vattnet och syns tydligt.

I soliset speglas en lång rad
blankvattenfläckar i en vid läge
runt Malmö, förbi Limhamn och
Lernacken. Undrar vid vilken
strand den resan började.

När jag är tillbaka vid
Lomma strand är det bara att
byta till den metallskodda
paddeln, ta ordentlig sats och
med några frenetiska tag landa
så långt upp på isen att jag torr-
skodad kan kliva ur kajaken.

BJÖRN THOMASSON

Fotnot. Artikeln har tidigare
varit publicerad i Malmö kanot-
klubbs medlemsblad.

Fiskebadet, Laholmsbukten

Rast i Haverdalsstrand